

พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

โดย นายนักปราชญ์ จีระโทก นิติกรชำนาญการพิเศษ
สำนักกฎหมาย สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ชื่อและคำปรารภ

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๐
เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๕๔ ราชกิจจานุเบกษา ๕ มีนาคม ๒๕๑๘

พระราชบัญญัติ
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘
เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรม
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๔๑
เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๑๔๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

พระราชบัญญัติ
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๘
เป็นปีที่ ๓๑ ในรัชกาลปัจจุบัน
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการ
ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี
ทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๒
เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๑๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กันยายน ๒๕๓๒

พระราชบัญญัติ
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๓๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๒
เป็นปีที่ ๔๔ ในรัชกาลปัจจุบัน
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช
โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำ
แนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

สาระสำคัญรายการมาตรา

๑. มาตรา ๑ ชื่อพระราชบัญญัติ

๑.๑ พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

๑.๒ พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙

๑.๓ พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒

๒. มาตรา ๒ วันใช้บังคับ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๒.๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๒ ตอนที่ ๕๔ ฉบับพิเศษ หน้า ๑๐ เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๑๘

๒.๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๓ ตอนที่ ๑๔๔ ฉบับพิเศษ หน้า ๔๗ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๙

๒.๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๑๔๙ ฉบับพิเศษ หน้า ๑๒ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๓๒

สาระสำคัญรายมาตรา (ต่อ)

๓. มาตรา ๓ บทยกเลิกกฎหมาย

๔. มาตรา ๔ บทนิยาม

“บทนิยาม” ได้แก่ ข้อความที่กำหนดหรือจำกัดความหมายที่แน่นอนเป็นลายลักษณ์อักษรในกฎหมาย

๔.๑ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๔.๗ สถาบันเกษตรกร

๔.๑๓ คณะกรรมการ

๔.๒ เขตปฏิรูปที่ดิน

๔.๘ การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๔.๑๔ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

๔.๓ ที่ดินของรัฐ

๔.๙ ค่าเช่าที่ดิน

๔.๑๕ รัฐมนตรี

๔.๔ เจ้าของที่ดิน

๔.๑๐ เจ้าของที่ดินผู้ประกอบเกษตรกรรมด้วยตนเอง

๔.๕ เกษตรกรรม

๔.๑๑ บุคคลในครอบครัวเดียวกัน

๔.๖ เกษตรกร

๔.๑๒ พนักงานเจ้าหน้าที่

สาระสำคัญรายมาตรา (ต่อ)

๕. มาตรา ๕ มาตรารักษาการ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๖. หมวด ๑ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๖.๑ มาตรา ๖ การจัดตั้งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๖.๒ มาตรา ๗ ฐานะและหัวหน้าของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๖.๓ มาตรา ๘ อำนาจหน้าที่ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สาระสำคัญรายมาตรา (ต่อ)

๖.๔ มาตรา ๙ การจัดตั้ง รายได้ การใช้จ่าย การเก็บรักษา และการเบิกจ่าย
เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๖.๕ มาตรา ๑๐ แหล่งที่มาของเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๖.๖ มาตรา ๑๑ การจัดตั้ง หน้าที่ และอำนาจของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

๗. หมวด ๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

๗.๑ มาตรา ๑๒ การจัดตั้งและองค์ประกอบของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๗.๒ มาตรา ๑๓ การจัดตั้งและองค์ประกอบของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

๗.๓ มาตรา ๑๔ วาระอยู่ในตำแหน่งของกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งและกรรมการผู้ได้รับแต่งตั้งซ่อม

สาระสำคัญรายมาตรา (ต่อ)

๗.๔ มาตรา ๑๕ ลักษณะต้องห้ามของกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งและกรรมการผู้ได้รับแต่งตั้งซ่อม

๗.๕ มาตรา ๑๖ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งและกรรมการผู้ได้รับแต่งตั้งซ่อม

๗.๖ มาตรา ๑๗ องค์ประชุมของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

๗.๗ มาตรา ๑๘ องค์มติของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

๗.๘ มาตรา ๑๙ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๗.๙ มาตรา ๒๐ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

สาระสำคัญรายมาตรา (ต่อ)

๗.๑๐ มาตรา ๒๑ อำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

๗.๑๑ มาตรา ๒๒ ประกาศและการตรวจสอบรายรับรายจ่ายของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๗.๑๒ มาตรา ๒๓ การตรวจสอบการประกอบเกษตรกรรม การทำประโยชน์ หรือกิจการอื่น
และบัตรพนักงานเจ้าหน้าที่

๗.๑๓ มาตรา ๒๔ เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๘. หมวด ๓ การดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๘.๑ มาตรา ๒๕ การกำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน

สาระสำคัญรายมาตรา (ต่อ)

๘.๒ มาตรา ๒๕ ทวี ที่ดินที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้มาเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย
ไม่ต้องกำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน

๘.๓ มาตรา ๒๖ การถอนสภาพหรือการเพิกถอนและ/หรือการนำที่ดินของรัฐมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม

๘.๔ มาตรา ๒๗ อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเขตปฏิรูปที่ดิน

๘.๕ มาตรา ๒๘ ข้อห้ามจำหน่ายหรือก่อให้เกิดการะติดพันภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกา
กำหนดเขตปฏิรูปที่ดินมีผลใช้บังคับ

๘.๖ มาตรา ๒๙ การจัดซื้อหรือเวนคืนที่ดินเพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สาระสำคัญรายมาตรา (ต่อ)

๘.๗ มาตรา ๓๐ การจัดที่ดินให้เกษตรกร สถาบันเกษตรกร หรือบุคคล

๘.๘ มาตรา ๓๑ การจัดที่ดินให้เกษตรกรเกินกว่าที่กำหนดในมาตรา ๓๐

๘.๙ มาตรา ๓๒ การจัดซื้อหรือเวนคืนที่ดินตามมาตรา ๒๙ หรือการได้มาตามมาตรา ๒๕ ทวิ
ทำให้สิทธิของผู้เช่าสิ้นสุดลง

๘.๑๐ มาตรา ๓๓ การแจ้งจำนวนแปลงที่ดิน ขนาดของที่ดิน ที่ตั้งที่ดิน และการทำประโยชน์ในที่ดิน
เมื่อพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินมีผลใช้บังคับ

๘.๑๑ มาตรา ๓๔ การเวนคืนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๘.๑๒ มาตรา ๓๕ การชำระราคาหรือค่าทดแทนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่จัดซื้อหรือเวนคืน

๘.๑๓ มาตรา ๓๖ การกำหนด การแจ้ง และการอุทธรณ์เงินค่าทดแทน

สาระสำคัญรายมาตรา (ต่อ)

๘.๑๔ มาตรา ๓๖ ทวิ กรรมสิทธิ์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ได้มา และการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินในที่ดิน
ดังกล่าว

๘.๑๕ มาตรา ๓๗ ข้อห้ามยกอายุความครอบครองขึ้นต่อสู้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๘.๑๖ มาตรา ๓๘ การยกเว้นค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๘.๑๗ มาตรา ๓๙ ข้อห้ามบุคคลที่ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมทำการแบ่งแยกหรือ
โอนสิทธิในที่ดิน

สาระสำคัญรายมาตรา (ต่อ)

๙. หมวด ๔ อุทธรณ์

๙.๑ มาตรา ๔๐ วิธีการและระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์เงินค่าทดแทน

๙.๒ มาตรา ๔๑ การจัดตั้งและองค์ประกอบของคณะกรรมการอุทธรณ์

๙.๓ มาตรา ๔๒ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอุทธรณ์

๙.๔ มาตรา ๔๓ การแต่งตั้งคณะกรรมการของคณะกรรมการอุทธรณ์

๙.๕ มาตรา ๔๔ วาระอยู่ในตำแหน่งของกรรมการอุทธรณ์ซึ่งได้รับแต่งตั้งและกรรมการอุทธรณ์
ผู้ได้รับแต่งตั้งซ่อม

สาระสำคัญรายมาตรา (ต่อ)

๙.๖ มาตรา ๔๕ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการอุทธรณ์ซึ่งได้รับแต่งตั้งและกรรมการอุทธรณ์ผู้ได้รับแต่งตั้งซ่อม องค์ประชุมของคณะกรรมการอุทธรณ์ องค์มติของคณะกรรมการอุทธรณ์

๙.๗ มาตรา ๔๖ การออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาอุทธรณ์

๑๐. หมวด ๕ บทกำหนดโทษ

๑๐.๑ มาตรา ๔๗ ผู้ขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๗

๑๐.๒ มาตรา ๔๘ ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๓๓

การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ความหมาย

อย่างแคบ

อย่างกว้าง

พระราชบัญญัติ

กระบวนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

การจัดการและนำที่ดิน

เขตปฏิรูปที่ดิน

- การกำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน
- ผลการกำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน

ประเภทที่ดิน

- ที่ดินของรัฐ
- ที่ดินจัดซื้อ
- ที่ดินอื่น

กรรมสิทธิ์

- การตกเป็นกรรมสิทธิ์
- ผลการตกเป็นกรรมสิทธิ์

การจัดที่ดิน

ทุกพื้นที่

เกษตรกรรม/
เกษตรกร

เกษตรกรรม/
สถาบันเกษตรกร

เขตที่ดินชุมชน

ที่อยู่อาศัย

สาธารณูปโภค/อื่น ๆ

สนับสนุน/เกี่ยวเนื่อง

นอกเขตที่ดินชุมชน

ที่อยู่อาศัย

สาธารณูปโภค/อื่น ๆ

สนับสนุน/เกี่ยวเนื่อง

พลังงาน/ทรัพยากร/
ประโยชน์สาธารณะ

การควบคุมสิทธิ

เกษตรกรรม

- ก่อนได้กรรมสิทธิ์
เกษตรกร
สถาบันเกษตรกร
- หลังได้กรรมสิทธิ์
เกษตรกร

ที่อาศัย

- เขตที่ดินชุมชน
- นอกเขตที่ดิน
ชุมชน

สาธารณูปโภค /กิจการอื่น

สนับสนุน/ เกี่ยวเนื่อง

พลังงาน/ ทรัพยากร/ ประโยชน์ สาธารณะ

การพัฒนา

การพัฒนาอาชีพ
เกษตรกร

การปรับปรุง
ทรัพยากร/
ปัจจัยการผลิต

การปรับปรุง
การผลิต
และการจำหน่าย

ปัญหาข้อกฎหมายที่ส่งผลต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม : การจัดหาและนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

ประเภทที่ดิน	ปัญหาข้อกฎหมาย
ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน	• การถอนสภาพและ/หรือการตกเป็นกรรมสิทธิ์ • หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการปฏิบัติงาน • สถานะของที่ดิน/การมีหลายสถานะของที่ดิน
ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือที่ดินสงวนหรือหวงห้ามไว้ตามความต้องการ ของทางราชการ	• การถอนสภาพและ/หรือการตกเป็นกรรมสิทธิ์ • การให้ความยินยอมของกระทรวงการคลัง • สถานะของที่ดิน/การมีหลายสถานะของที่ดิน

ปัญหาข้อกฎหมายที่ส่งผลต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม : การจัดหาและนำที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน (ต่อ)

ประเภทที่ดิน	ปัญหาข้อกฎหมาย
ที่ดินรกร้างว่างเปล่า	• การเปลี่ยนสถานะ/การตกเป็นกรรมสิทธิ์ • มติคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน/มติคณะกรรมการจัดที่ดิน • สถานะของที่ดิน/การมีหลายสถานะของที่ดิน
ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ	• การเพิกถอนและ/หรือการตกเป็นกรรมสิทธิ์ • หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในทางในการปฏิบัติ • สถานะของที่ดิน/การมีหลายสถานะของที่ดิน

ปัญหาข้อกฎหมายที่ส่งผลต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม : การจัดหาและนำที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน (ต่อ)

ประเภทที่ดิน	ปัญหาข้อกฎหมาย
ที่ดินจัดซื้อ	- อำนาจในการจัดซื้อ (ความเหมาะสม / แผนงาน โครงการ / ราคาที่ดิน / เนื้อที่ / ผู้ขาย / กฎหมายที่ให้อำนาจ) - พื้นที่ที่จะทำการจัดซื้อ
ที่ดินอื่น (ที่ดินพระราชทาน / ที่ดินบริจาค / ที่ดินราชพัสดุ)	- เงื่อนไขการได้มา - สถานะของที่ดิน

ปัญหาข้อกฎหมายที่ส่งผลต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม : การจัดหาและนำที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน (ต่อ)

ประเภทที่ดิน	ปัญหาข้อกฎหมาย
ที่ดินทุกประเภท	• การตกเป็นกรรมสิทธิ์ • ผลการตกเป็นกรรมสิทธิ์

ปัญหาข้อกฎหมายที่ส่งผลต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม : การจัดที่ดิน

ประเภทการใช้ที่ดิน	ปัญหาข้อกฎหมาย
เกษตรกรรม (เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร)	• การคัดเลือกและจัดที่ดิน (คุณสมบัติ / ลักษณะต้องห้าม / อำนาจ) • วิธีการจัดที่ดิน / ขนาดที่ดิน / ค่าตอบแทน • เกษตรกรรม / ประเภทเกษตรกรรม
ที่อยู่อาศัย (ในเขตที่ดินชุมชน (สนับสนุน) / นอกเขตที่ดินชุมชน (ที่อยู่อาศัยในแปลงเกษตรกรรม / สนับสนุน / เกียวเนื่อง))	• การคัดเลือกและจัดที่ดิน (คุณสมบัติ / ลักษณะต้องห้าม / อำนาจ) • วิธีการจัดที่ดิน / ขนาดที่ดิน / ค่าตอบแทน

ปัญหาข้อกฎหมายที่ส่งผลต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม : การจัดที่ดิน (ต่อ)

ประเภทการใช้ที่ดิน	ปัญหาข้อกฎหมาย
สาธารณูปโภค/อื่น ๆ	• การจัดที่ดิน (ประเภทที่ดิน / คุณสมบัติ / ลักษณะต้องห้าม / อำนาจ) • หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดที่ดิน • การมอบอำนาจ (เลขาธิการ / คณะกรรมการ)
สนับสนุน/เกี่ยวเนื่อง	• อำนาจในการจัดที่ดิน • หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดที่ดิน • ประเภทกิจการ (ประกาศ กษ / ประกาศ คปก.) • วิธีการจัดที่ดิน / ค่าตอบแทน / ขนาดที่ดิน

ปัญหาข้อกฎหมายที่ส่งผลต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม : การจัดที่ดิน (ต่อ)

ประเภทการใช้ที่ดิน	ปัญหาข้อกฎหมาย
พลังงาน/ทรัพยากร/ประโยชน์สาธารณะ	• กิจการเดิม • กิจการใหม่ • ค่าตอบแทน (วิธีการ / อัตรา)

ปัญหาข้อกฎหมายที่ส่งผลต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม : การควบคุมสิทธิ

ประเภท	ปัญหาข้อกฎหมาย
เกษตรกรรม	- ที่ดินที่บุคคลได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ความหมาย / ตกอยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติใด / กฎกระทรวง) - การควบคุมการใช้ประโยชน์ก่อน / หลังได้รับกรรมสิทธิ์
ที่อยู่อาศัย	- การควบคุมการใช้ประโยชน์ - การโอน / การตกทอดทางมรดก

ปัญหาข้อกฎหมายที่ส่งผลต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม : การควบคุมสิทธิ (ต่อ)

ประเภท	ปัญหาข้อกฎหมาย
สาธารณูปโภค/อื่น ๆ	• การควบคุมการใช้ประโยชน์ • การถ่ายโอนภารกิจ • โรงเรือน / สิ่งปลูกสร้าง / อสังหาริมทรัพย์อื่น / การจัดการทรัพย์สินและหนี้สิน
สนับสนุน/เกี่ยวเนื่อง	• การควบคุมการใช้ประโยชน์ • การโอน / การตกทอดทางมรดก • โรงเรือน / สิ่งปลูกสร้าง / อสังหาริมทรัพย์อื่น / การจัดการทรัพย์สินและหนี้สิน

ปัญหาข้อกฎหมายที่ส่งผลต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม : การควบคุมสิทธิ (ต่อ)

ประเภท	ปัญหาข้อกฎหมาย
พลังงาน/ทรัพยากร/ประโยชน์สาธารณะ	• การควบคุมการใช้ประโยชน์ • การโอน / การตกทอดทางมรดก • โรงเรือน / สิ่งปลูกสร้าง / อสังหาริมทรัพย์อื่น / การจัดการทรัพย์สินและหนี้สิน

ปัญหาข้อกฎหมายที่ส่งผลต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม : การพัฒนา

ประเภท	ปัญหาข้อกฎหมาย / อื่น ๆ
การพัฒนาอาชีพเกษตรกร	• ไม่รวมถึงการพัฒนาอาชีพอื่น
การปรับปรุงทรัพยากร/ปัจจัยการผลิต	• งบประมาณ • ความซ้ำซ้อนของภารกิจ • การใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ปัญหาข้อกฎหมายที่ส่งผลต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม : การพัฒนา (ต่อ)

ประเภท	ปัญหาที่เกิดจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
การปรับปรุงการผลิตและการจำหน่าย	• งบประมาณ • ความซ้ำซ้อนของภารกิจ • งานนอกเหนือภารกิจ

ปัญหาการยึดถือ ครอบครอง และหรือทำประโยชน์ในที่ดิน ที่ ส.ป.ก. ได้มาโดยไม่ชอบ

ปัญหา	สาเหตุ	การแก้ไขปัญหา ที่ผ่านมา	ความผิดก่อน ส.ป.ก. นำมา	ความผิดหลัง ส.ป.ก. นำมา
• ส.ป.ก. ได้ที่ดินมาพร้อมกับผู้ยึดถือครอบครอง และหรือทำประโยชน์ • การดำเนินการจัดรูปที่ดิน การกำหนดแผนผัง การจัดแบ่งแปลงที่ดิน การกำหนดเนื้อที่ การคัดเลือกและจัดลำดับ	• นโยบาย • กฎหมาย	• จ่ายค่าชดเชย / ให้เช่า/จัดที่ดิน • ดำเนินคดีแพ่ง • ดำเนินคดีอาญา • คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙	• พ.ร.บ. ป่าสงวน • พ.ร.บ. ป่าไม้ • ป. ที่ดิน • ป. อาญา	• พ.ร.บ. ป่าสงวน • พ.ร.บ. ป่าไม้ • ป. ที่ดิน • ป. อาญา